

NKK1.0912.8.2023.AP.9

Warszawa, 07 sierpnia 2023

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Jednostka kontrolowana: Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi, Al. Piłsudskiego 22, 90-051 Łódź, zwane dalej: „Centrum” lub „CEM”.

Jednostka kontrolująca/departament: Ministerstwo Zdrowia, Departament Nadzoru i Kontroli, ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa.

Kontrolę przeprowadziły:

- Marta Skrzecz – starszy specjalista w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 144/2023 ważnego w okresie od 13 czerwca do 17 lipca 2022 r.,
- Aleksandra Pawłowska – główny specjalista w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 143/2023 ważnego w okresie od 13 czerwca do 17 lipca 2022 r.

Temat kontroli: Wybrane aspekty funkcjonowania jednostki, w szczególności: gospodarka finansowa i prawidłowość wydatkowania środków publicznych oraz realizacja zadania statutowego.

Okres objęty kontrolą: 1 stycznia – 31 grudnia 2022 r.

Czynności kontrolne przeprowadzono w trybie zwykłym, na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, dalej jako: „ustawa o kontroli”.

Celem kontroli było dokonanie oceny gospodarki finansowej i prawidłowości wydatkowania środków publicznych oraz realizacji zadania statutowego.

I. Ocena kontrolowanej jednostki.

Działania Centrum w badanym okresie oceniono **pozytywnie z zastrzeżeniami**. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowane zadania i nie skutkowały negatywnymi konsekwencjami dla funkcjonowania CEM. Nie stwierdzono, by rzutowały one na podjęte przez kierownictwo Centrum działania w zakresie wybranych aspektów funkcjonowania jednostki.

---

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

Na ogólną ocenę kontrolowanej działalności CEM składały się poniższe oceny cząstkowe poszczególnych obszarów podlegających badaniu.

Obszar **kierownictwa i struktury organizacyjnej CEM** oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami. W zakresie dotyczącym stanu organizacyjnego Centrum stwierdzono zgodność organizacji i zarządzania Centrum z przepisami prawa, a także legalność sporządzania dokumentów będących podstawą jej organizacji.

W aspekcie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi², dalej jako: „ustawa kominowa” stwierdzono, że przestrzegano zasad ustalania i wypłacania osobom zarządzającym Centrum miesięcznego wynagrodzenia oraz świadczeń dodatkowych. Natomiast z punktu widzenia legalności działań, na gruncie obowiązującej ustawy kominowej oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych, jako nieprawidłowe należy ocenić przyznanie Głównej Księgowej wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych.

Obszar **gospodarki finansowej oraz wydatkowania środków publicznych** oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami, które dotyczyły: braku aktualizacji zasad (polityki) rachunkowości, wystąpienia przypadków niekompletnego opisywania dowodów księgowych oraz klasyfikowania wydatków budżetowych niezgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, braku ujednolicenia tekstu regulacji wewnętrznych w zakresie udzielania zamówień publicznych, szacowania wartości zamówienia niegodnie z regulacjami wewnętrznymi CEM oraz umieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych, dalej jako: „BZP”, ogłoszenia o wykonaniu umowy w terminie niezgodnym z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Działalność statutową Centrum oceniono pozytywnie. Realizacja zadań związanych z organizowaniem i przeprowadzaniem egzaminów medycznych odbywała się zgodnie z przewidzianymi w tym zakresie przepisami prawa. Skontrolowane egzaminy medyczne odbywały się przed prawidłowo powołaną Komisją Egzaminacyjną, dalej jako: „KE”. W aspekcie procesu opracowania pytań testowych do egzaminów medycznych stwierdzono, że CEM posiada procedury w przedmiotowym zakresie, jak również zasady weryfikacji i kontroli nad pracą osób je przygotowujących, a także aktualizacji pytań testowych pod kątem ich zgodności z aktualną wiedzą. W skontrolowanych przypadkach potwierdzono ich stosowanie. W sytuacji zastrzeżeń do pytań egzaminacyjnych, CEM rozstrzygało je zgodnie z obowiązującymi w tym obszarze procedurami wewnętrznymi oraz zasadami przewidzianymi w aktach prawnych.

Niezależnie od powyższego, zauważenia wymaga, że w kontrolowanym okresie CEM nie dysponowało narzędziami, które wspierałyby jednostkę w usprawnieniu realizacji czynności związanych z organizacją państwowych egzaminów medycznych. Brak nowoczesnych rozwiązań informatyczno-technicznych sprawia, że czynności związane z organizacją egzaminów medycznych, są procesem czasochłonnym, wymagającym zaangażowania znacznych zasobów kadrowych, sprzętowych i systemowych Centrum.

II. Kierownictwo i struktura organizacyjna CEM.

---

² Dz. U. z 2019 r. poz. 2136.

1. Struktura organizacyjna.

CEM jest państwową jednostką budżetową, nieposiadającą osobowości prawnej, podległą Ministrowi Zdrowia, utworzoną w celu realizacji zadań związanych z organizowaniem i przeprowadzaniem egzaminów medycznych oraz innych egzaminów z zakresu kształcenia i doskonalenia zawodowego lekarzy, farmaceutów oraz innych osób wykonujących zawody medyczne.

Działalność CEM jest finansowana z budżetu państwa, z części 46 - Zdrowie, dział 851 - Ochrona zdrowia, rozdział 85195 - Pozostała działalność.

CEM działa na podstawie Statutu i Regulaminu organizacyjnego, wprowadzonych Zarządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie Centrum Egzaminów Medycznych³, dalej jako: „Statut”, „Regulamin organizacyjny”. Szczegółowy zakres zadań i tryb pracy CEM określa Regulamin organizacyjny. Struktura organizacyjna, określona w ww. Regulaminie, odpowiadająca przedmiotowi działania CEM, jest zgodna z postanowieniami Statutu.

Zgodnie z postanowieniami Statutu, działalnością CEM kieruje Dyrektor przy pomocy Zastępcy Dyrektora oraz Głównego Księgowego.

W okresie objętym kontrolą Dyrektorem Centrum była Pani prof. dr hab. Beata Peptońska⁴. W CEM ustanowiono Zastępcę Dyrektora, którym był Pan dr hab. n. praw. Rafał Kubiak, natomiast stanowisko Głównej Księgowej zajmowała Pani Monika Wąsowska.

W kontrolowanym okresie w CEM nie ustanowiono pełnomocników.

W okresie objętym kontrolą, Dyrektor CEM dysponowała upoważnieniem Ministra Zdrowia do dokonywania przeniesień wydatków w obrębie jednego rozdziału, między paragrafami klasyfikacji wydatków, z wyłączeniem wydatków majątkowych, w ramach zatwierdzonego dla CEM na dany rok planu finansowego wydatków w dziale 851 – Ochrona zdrowia, rozdziale 85195 – Pozostała działalność⁵.

Ponadto, na podstawie upoważnienia Ministra Zdrowia upoważniono również Zastępcę Dyrektora CEM, do dokonywania w imieniu Ministra Zdrowia, w czasie nieobecności Dyrektora CEM, przeniesień wydatków w obrębie jednego rozdziału, między paragrafami klasyfikacji wydatków, z wyłączeniem wydatków majątkowych, w ramach zatwierdzonego dla CEM na dany rok planu finansowego wydatków w dziale 851 – Ochrona zdrowia, rozdziale 85195 – Pozostała działalność⁶.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wysokość wynagrodzeń osób kierujących CEM.

W toku kontroli zbadano wysokość wynagrodzenia miesięcznego Dyrektora Centrum, Zastępcy Dyrektora oraz Głównej Księgowej w aspekcie przestrzegania przepisów określonych w ustawie kominowej.

Ustawa kominowa ma zastosowanie do państwowych jednostek budżetowych (art. 1 pkt 12 ww. ustawy) i do ich dyrektorów (art. 2 pkt 1 ww. ustawy), zastępców dyrektorów (art. 2 pkt

³ Dz. Urz. MZ Nr 9, poz. 55, z późn. zm.

⁴ Do dnia 31 grudnia 2022 r. Od dnia 1 stycznia 2023 r. Minister Zdrowia powierzył funkcję Dyrektora CEM Panu dr. hab. n. praw. Rafałowi Kubiakowi.

⁵ Upoważnienie z dnia 9 października 2020 r., znak PR.012.322.2020.PR.

⁶ Upoważnienie z dnia 21 grudnia 2022 r., znak PR.012.500.2022.PR.

2 ww. ustawy) oraz głównych księgowych (art. 2 pkt 4 ww. ustawy). Zgodnie z art. 8 pkt. 6 ustawy kominowej wysokość miesięcznego wynagrodzenia ww. osób zatrudnionych w państwowych jednostkach budżetowych nie może przekroczyć trzykrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego⁷.

W odniesieniu do powyższego ustalono, jak poniżej.

Wysokość wynagrodzenia Dyrektora CEM ustalił Minister Zdrowia, zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 1 ustawy kominowej, natomiast wysokość wynagrodzenia Zastępcy Dyrektora oraz Głównej Księgowej ustaliła Dyrektora CEM. Ustalając składniki wynagrodzenia miesięcznego osób zarządzających CEM przestrzegano przepisu art. 8 pkt 6 ustawy kominowej.

Miesięczne wynagrodzenie, wypłacone w 2022 r. osobom zarządzającym Centrum, nie przekraczało wysokości wynagrodzenia określonej w art. 8 pkt 6 ustawy kominowej.

W toku kontroli ustalono, że osobom zarządzającym CEM przyznawano świadczenia dodatkowe, tj. Zastępcy Dyrektora w grudniu 2022 r. przyznano nagrodę jubileuszową oraz nagrodę roczną, natomiast Główna Księgowa w grudniu 2022 r. otrzymała nagrodę roczną. Tryb przyznawania nagrody jubileuszowej i nagrody rocznej był zgodny z właściwymi w tym zakresie przepisami. Nagroda jubileuszowa dla Zastępcy Dyrektora została przyznana przez Dyrektora CEM na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie warunków wynagradzania i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w niektórych państwowych jednostkach budżetowych działających w ochronie zdrowia⁸. Nagroda roczna dla Zastępcy Dyrektora i Głównej Księgowej została przyznana przez Dyrektora CEM na mocy przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 czerwca 2005 r. sprawie szczegółowych zasad i trybu przyznawania nagrody rocznej osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi oraz wzoru wniosku o przyznanie nagrody rocznej⁹.

Ponadto ustalono, że w lutym, marcu i wrześniu 2022 r. zawarto z Główną Księgową umowy cywilnoprawne. Przedmiotem ww. umów cywilnoprawnych było: przeprowadzenie, w ramach prac Zespołu Egzaminacyjnego, Lekarsko–Dentystycznego Egzaminu Końcowego, dalej jako: „LDEK” oraz Lekarskiego Egzaminu Końcowego, dalej jako: „LEK” i sporządzenie dokumentacji, a także konwojowanie i dostarczenie książeczek testowych i

---

⁷ Na podstawie art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022 (Dz. U. poz. 2445, z późn. zm.) w roku 2022 podstawę do ustalenia maksymalnej wysokości wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w art. 8 ustawy kominowej, stanowiło przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2020 r. Zgodnie z Obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2020 r., wynagrodzenie to wynosiło 5.655,43 zł. Wobec powyższego, w kontrolowanym okresie miesięczne wynagrodzenie osób kierujących CEM nie mogło przekraczać 16.966,29 zł.

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 154.

⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 885.

kart odpowiedzi przygotowanych na potrzeby LEK oraz LDEK¹⁰. Zakres zleconych zadań nie był tożsamy z zakresem obowiązków.

Zauważenia wymaga jednak fakt, że zgodnie z dyspozycją art. 5 ust. 1 i 4 ustawy kominowej osobom zajmującym stanowiska objęte jej przepisami, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy lub rodzaju umowy cywilnoprawnej stanowiącej podstawę zatrudnienia, przysługuje wyłącznie wynagrodzenie miesięczne (z zastrzeżeniem, że tym osobom mogą być przyznawane świadczenia dodatkowe oraz nagroda roczna – art. 5 ust. 2 i 3 ustawy kominowej). W konsekwencji powyższego, co do zasady, osoby te nie mogą otrzymywać od pracodawcy innych wynagrodzeń, poza miesięcznym, niezależnie od istnienia dodatkowej podstawy umownej, ustanowionej odrębnie od podstawowego stosunku zobowiązaniowego.

Mając na uwadze powyższe, osoby zajmujące stanowiska objęte przepisami ustawy kominowej, mogą podejmować aktywności zawodowe niemieszczące się w pojęciu zarządzania podmiotem – brak jest bowiem przeciwskazań do podjęcia dodatkowych czynności w jednostce, niemniej jednak może to nastąpić w ramach istniejącego stosunku pracy na zajmowanym stanowisku oraz zgodnie z ustalonym wynagrodzeniem na przedmiotowym stanowisku.

Przyznanie Głównej Księgowej wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych w lutym, marcu i wrześniu 2022 r. nie było środkiem dozwołonym na gruncie obowiązującej ustawy kominowej oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych, co stanowi nieprawidłowość z punktu widzenia legalności działań.

III. Gospodarka finansowa i wydatkowanie środków publicznych.

1. Zasady (polityka) rachunkowości a obowiązujące regulacje prawne.

Centrum posiadało dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, wprowadzone Zarządzeniem Nr 1/2018 Dyrektora CEM z dnia 2 stycznia 2018 r. ze zmianami¹¹, dalej jako: „polityka rachunkowości”. Powyższy dokument zawierał informacje określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹², dalej jako: „ustawa o rachunkowości”.

Polityka rachunkowości zawierała także plan kont zgodny z treścią rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹³, dalej jako: „rozporządzenie w sprawie rachunkowości oraz planów kont”.

---

¹⁰ Umowa zlecenia nr 925k/2022 z dnia 19 lutego 2022 r., nr 604k/2022 z dnia 1 lutego 2022 r., nr 2854k/2022 z dnia 24 września 2022 r., nr 43/2022/Z z dnia 15 lutego 2022 r., nr 120/2022/Z z dnia 19 września 2022 r., nr 16/2022/Z z dnia 1 lutego 2022 r. Łączna kwota ww. umów cywilnoprawnych wyniosła 3 250,00 zł brutto (2 293,02 zł netto).

¹¹ Zarządzenie Nr 1/2019 Dyrektora CEM z dnia 2 stycznia 2019 r. oraz Zarządzenie Nr 1/2021 Dyrektora CEM z dnia 4 stycznia 2021 r.

¹² Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm.

¹³ Dz. U. z 2020 r. poz. 342.

W toku kontroli ustalono jednak, że plan kont w polityce rachunkowości nie był tożsamy z kontami księgowymi funkcjonującymi w Centrum¹⁴. Poniżej przedstawiono zestawienie różnic:

Tabela nr 1.

Polityka rachunkowości	Wykaz kont księgi głównej funkcjonujących w CEM w 2022 r.	Rozporządzenie w sprawie rachunkowości oraz planów kont
Brak konta „Inne rachunki bankowe”	139 – Inne rachunki bankowe	Konto „139 - Inne rachunki bankowe” służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące, w tym na rachunkach pomocniczych i rachunkach specjalnego przeznaczenia.
Brak konta technicznego	250 – Konto techniczne	Brak konta

Różnice w nazewnictwie stosowanych kont księgowych (w szczególności dotyczy konta 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami”) w stosunku do wymienionych w polityce rachunkowości oraz nieuwzględnienie w nich części funkcjonujących kont stanowią brak aktualizacji polityki rachunkowości Centrum w zakresie planu kont.

Ponadto, w § 1 polityki rachunkowości, wskazano nieaktualny już adres siedziby jednostki jako miejsce prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Powyższe naruszenie postanowienia art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym kierownik jednostki aktualizuje politykę rachunkowości, stanowiło nieprawidłowość.

W CEM opracowano i wdrożono również Instrukcję obiegu i kontroli dokumentów wynikających z działalności finansowo-gospodarczej¹⁵, dalej jako: „Instrukcja obiegu dokumentów”, opisującą m.in. przyjęte zasady rejestrowania, autoryzacji i weryfikacji operacji gospodarczych. W dokumencie opisano także obieg poszczególnych dokumentów księgowych, jak również zasady dokonywania kontroli wewnętrznej, na którą składają się kontrola wstępna i bieżąca prawidłowości wykonywanych operacji. Zgodnie z ww. Instrukcją, dokumenty podlegają kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej oraz pod względem zgodności z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych.

W wyniku kontroli stwierdzono, że zgodnie z przedmiotowym dokumentem na potwierdzenie przeprowadzonej kontroli dokumentów pod względem zgodności z

¹⁴ Na podstawie Planu kont za rok 2022 dla wszystkich kont z programu księgowego Finanse Premium.

¹⁵ Wprowadzona Zarządzeniem Nr 7/2018 Dyrektora CEM z dnia 27 kwietnia 2018 r.

przepisami dotyczącymi zamówień publicznych na dowodzie umieszcza się adnotację odnoszącą się do nieobowiązujących już regulacji wewnętrznych oraz aktów prawnych¹⁶.

W Centrum funkcjonowała również Instrukcja kasowa wprowadzona Zarządzeniem Nr 6/2018 Dyrektora CEM z dnia 25 kwietnia 2018 r., dalej jako: „Instrukcja kasowa”, zawierająca nieaktualny wykaz osób uprawnionych do dysponowania gotówką, zatwierdzania dowodów kasowych¹⁷, stanowiący załącznik nr 1.

Powyższe ustalenia świadczą o niezachowaniu rzetelności i staranności w zakresie tworzenia dokumentów wewnętrznych CEM, wobec czego zasadnym wydaje się zaktualizowanie zarówno Instrukcji obiegu dokumentów, jak i Instrukcji kasowej.

2. Plan finansowy.

Na podstawie danych wprowadzonych do systemu TREZOR, pierwotny plan finansowy CEM na 2022 r. w dziale 851 – Ochrona zdrowia, rozdział 85195 – Pozostała działalność na wydatki bieżące z czwartą cyfrą paragrafu „0” wynosił **13 479 000 zł**, w tym:

Paragraf	Kwota w zł
- 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	3 869 000 zł
- 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 533 000 zł
- 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	115 000 zł
- 4090 Honoraria	4 500 000zł
- 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	257 000 zł
- 4120 Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	39 000 zł
- 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	3 000 000 zł
- 4270 Zakup usług remontowych	47 000 zł
- 4410 Podróże służbowe krajowe	40 000 zł
- 4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	45 000 zł
- 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	10 000 zł
- 4710 Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	24 000 zł

Jak wskazano w części II.1. niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego, Dyrektor Centrum¹⁸ posiadała upoważnienie Ministra Zdrowia do dokonywania przeniesień wydatków, w obrębie jednego rozdziału między paragrafami klasyfikacji wydatków, z wyłączeniem wydatków majątkowych, w ramach zatwierdzonego dla Centrum na dany rok planu finansowego. Zgodnie z jego treścią przeniesienia wydatków nie mogły zwiększać planowanych wydatków na uposażenia i wynagrodzenia ze stosunku pracy.

W 2022 r. w planie wydatków dokonano 9 zmian na podstawie decyzji Ministra Zdrowia oraz 7 zmian na podstawie decyzji Dyrektor CEM. W decyzjach Dyrektor CEM w sprawie

¹⁶ Adnotacja o treści: „Zamówienia udzielono na podstawie: art. ... ust. ... pkt ... ustawy Pzp z dn. 29.01.2004 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2004, Nr 19, poz. 177 z późn. zm.) oraz Zarządzenie Nr 7/2015 Dyrektora CEM, § ... ust. ... pkt...” odnosi się do nieaktualnego Zarządzenia Nr 7/2015 Dyrektora CEM oraz ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1086), która obowiązywała do 31 grudnia 2020 r.

¹⁷ W wykazie widnieje nazwisko poprzedniego Dyrektora CEM [REDAKTOWANE]

¹⁸ Zastępca Dyrektora, pan Rafał Kubiak również otrzymał ww. upoważnienia, na czas nieobecności Dyrektora CEM.

zmian w budżecie państwa dokonywano przeniesień wydatków zgodnie z upoważnieniem nadanym przez Ministra Zdrowia.

Zmiany w planie finansowym dokonane na podstawie powyższych decyzji zostały zaksięgowane na koncie 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”.

Pierwotny Plan finansowy na rok 2022 wynosił 13 479 000,00 zł i został zatwierdzony w systemie TREZOR w dniu 14 lutego 2022 r. Natomiast Plan po zmianach na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosił 10 771 558,00 zł, w tym plan wydatków bieżących – 10 742 910,00 zł oraz plan wydatków inwestycyjnych – 28 648,00 zł. Wykonanie planu wynosiło 9 738 693,81 zł i równe było zaangażowaniu. Wykonanie planu finansowego na 2022 r. wyniosło 90,41%.

Środki otrzymane od dysponenta wyższego stopnia wynosiły razem 9 738 693,81 zł, z czego otrzymane środki na wydatki bieżące wynosiły 9 710 045,85 zł, wydatki bieżące zostały zrealizowane w 90,39% w stosunku do planu finansowego wydatków bieżących. Wydatki inwestycyjne zostały zrealizowane w kwocie 28 647,96 zł, co stanowiło 100 % w stosunku do planu finansowego wydatków inwestycyjnych.

W kontrolowanym okresie wydatkowanie środków następowało zgodnie z przyjętym planem finansowym i wprowadzanymi do niego zmianami. Wykonanie planu wydatków w 2022 r. przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 2.

Paragraf	2022 r.	
	Plan po zmianach (w zł)	Wykonanie (w zł)
3020	3 506,40	3 506,40
4010	1 816 076,76	1 816 076,76
4040	78 592,24	78 592,24
4090	1 970 000,00	1 694 930,00
4110	331 436,53	331 436,53
4120	43 200,00	36 079,51
4170	2 500 000,00	2 041 849,05
4000 ¹⁹	3 852 685,07	3 585 528,91
4210		266 736,17
4220		12 622,22
4260		511 330,43
4280		992,30
4300		1 980 552,52
4360		18 976,11
4390		2 826,00
4400		791 493,16
4270	47 000,00	46 564,11
4410	40 000,00	22 894,61

¹⁹ Zgodnie z § 20 polityki rachunkowości, § 4000 „Grupa wydatków bieżących jednostki” agreguje planowane wydatki w paragrafach: 421, 422, 426, 428, 430, 434, 436, 438, 439, 440.

4430	2 637,00	2 636,61
4440	46 702,00	46 702,00
4520	17,00	17,00
4580	20,00	17,62
4610	1 037,00	1 037,00
4700	10 000,00	2 177,50
6060	28 648,00	28 647,96
Razem	10 771 558,00	13 324 222,72

Do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej służy konto 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”. W toku kontroli ustalono, że w CEM zaangażowanie wydatków wynagrodzeń oraz pochodnych od wynagrodzeń, a także wydatków wynikających z zawartych umów odbywa się na początku roku budżetowego, odpowiednio na podstawie zawartych umów o pracę oraz przyznanych etatów uwzględniając projekt planu finansowego na dany rok budżetowy oraz na podstawie umów, których termin płatności przypada w danym roku. Dane wprowadzane są do systemu księgowego z początkiem roku. Zaangażowanie wydatków bieżących nie wynikających z zawartych umów, po wprowadzeniu faktury zakupu do systemu finansowego jest automatycznie zaangażowane z konta poniesionych kosztów.

Ustalono również, że niewykorzystane środki budżetowe w kwocie 685,88 zł zostały w dniu 30 grudnia 2022 r. automatycznie pobrane i przeksięgowane na rachunek dysponentów głównych.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Prawdliwość opisywania dowodów księgowych.

Na wybranej losowo próbie 20 dowodów księgowych²⁰ sprawdzono spełnienie wymogów określonych w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz w § 3 Instrukcji obiegu dokumentów.

Ustalono, że co do zasady na poddanych kontroli dokumentach księgowych udokumentowano przeprowadzenie przez Główną Księgową kontroli wstępnej, o której mowa w art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²¹, dalej jako: „ustawa o finansach”. Dowodem dokonania tej kontroli jest podpis Głównej Księgowej złożony na dokumentach dotyczących danej operacji obok podpisu pracownika właściwego rzeczowo. Podpis złożony przez Główną Księgową potwierdza, że zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki oraz że nie zgłasza ona zastrzeżeń do przedstawionej przez właściwych rzeczowo pracowników oceny prawidłowości tej operacji i jej zgodności z prawem, a także kompletności oraz formalno-rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów dotyczących tej operacji.

Ponadto, poddane kontroli faktury, rachunek i polecenie księgowania zawierały opis operacji gospodarczych ze wskazaniem przeznaczenia zrealizowanych dostaw lub usług oraz adnotację potwierdzającą zgodność ich realizacji z odpowiednimi umowami/zleceniami, a także sprawdzenie ww. dokumentów pod względem

²⁰ W tym: 13 stanowiły faktury VAT i rachunek, 1 – polecenie księgowania, 2 – zestawienie refundacji kosztów, 4 – rachunki do umów zleceń wraz z listami wypłat.

²¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.

merytorycznym z datą oraz czytelnym podpisem pracowników posiadających stosowne upoważnienia Dyrektor CEM, zgodnie z § 11 przedmiotowej Instrukcji.

Powyższe dokumenty zostały również poddane kontroli formalnej i rachunkowej, co potwierdzały umieszczone na nich adnotacje opatrzone datą oraz czytelnym podpisem pracownika Sekcji Księgowości i Kadr, zgodnie z § 16 ww. Instrukcji, jak również kontroli pod względem zgodności z przepisami w zakresie zamówień publicznych, potwierdzoną adnotacją opatrzoną imienną pieczęcią oraz podpisem osoby dokonującej ww. kontroli. Należy zwrócić uwagę, że treść powyższej adnotacji nie była tożsama z określoną w § 16 ust. 4 Instrukcji obiegu dokumentów, jednakże adnotacja wskazana w ww. Instrukcji zawierała odniesienie do nieobowiązujących już aktów prawnych.

Przedłożone do kontroli faktury, rachunek i polecenie księgowania stanowiące podstawę wydatku podlegały autoryzacji Głównej Księgowej oraz Dyrektor CEM, tj. zawierały opatrzone stosownymi podpisami adnotacje, o których mowa w § 18 ust. 2 i 3 powyższej Instrukcji. Na każdym z ww. dowodów stwierdzono dokonanie dekretacji poprzez wskazanie w tabeli kont Wn i Ma oraz działania z budżetu zadaniowego. Jednakże przy ww. tabeli ujęcia w księgach rachunkowych nie złożono podpisu, co nie pozwalało na zidentyfikowanie osoby dokonującej powyższej czynności, a biorąc pod uwagę, że zgodnie z § 19 ust. 3 Instrukcji obiegu dokumentów, dekretacji dokonuje Główny Księgowy lub pracownicy Sekcji Księgowości i Kadr, działanie to należy uznać za niespełniające wymogów należytej staranności.

Natomiast w przypadku rachunków do umów zleceń wraz z listami wypłat oraz zestawienia refundacji kosztów stwierdzono nieprawidłowości polegające na braku dekretacji²², potwierdzenia dokonania kontroli formalno-rachunkowej²³ oraz zatwierdzenia kwoty do wypłaty²⁴. Powyższym naruszono regulacje określone w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości oraz § 11, 16 i 18 Instrukcji obiegu dokumentów.

4. Prawdliwość klasyfikowania wydatków budżetowych

Klasyfikowanie wydatków zasadniczo następowało według klasyfikacji paragrafów i środków określonej w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych²⁵, dalej jako: „rozporządzenie w sprawie klasyfikacji”, poza następującym przypadkiem:

- Stoliki egzaminacyjne w wysokości 22 204,00 zł ujęte w § 4300. Z uwagi na fakt, że stoliki służące do przeprowadzania egzaminów stanowią wyposażenie jednostki, zakup powinien zostać ujęty w § 421 „Zakup materiałów i wyposażenia”.

---

²² Dotyczy rachunku do umowy zlecenia nr 2 z dnia 30 grudnia 2021 r. wraz z listą wypłat za umowy cywilnoprawne styczeń 2022 r., rachunku do umowy zlecenia z 1 marca 2022 r. wraz z listą płać za marzec 2022 r. oraz zestawienia refundacji kosztów za styczeń 2022 r., a także rachunków do umów zleceń na przeprowadzenie egzaminów w ramach komisji egzaminacyjnej wraz z listą wypłat z umów cywilnoprawnych za listopad 2022 r. Nr 170 oraz rachunków do umów o dzieło dotyczących recenzowania pytań wraz z listą wypłat za listopad 2022 r. Nr 172.

²³ Dotyczy rachunku do umowy zlecenia nr 2 z dnia 30 grudnia 2021 r. wraz z listą wypłat za umowy cywilnoprawne styczeń 2022 r. oraz zestawienia refundacji kosztów za styczeń 2022 r.

²⁴ Dotyczy zestawienia refundacji kosztów za styczeń 2022 r.

²⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.

Powyższym działaniem naruszono klasyfikację paragrafów wydatków i środków, stanowiącą załącznik nr 4 do rozporządzenia w sprawie klasyfikacji.

5. Dochody CEM.

CEM w 2022 r. osiągnął dochody w łącznej kwocie 3 936 558,96 zł.

Tabela nr 3.

Lp.	Paragraf	Tytuł	Kwota dochodów (w zł)
1	0610	Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów	3 930 032,78
2	0690	Wpływy z różnych opłat	4 002,85
3	0950	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	1 068,78
4	0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	934,40
5	0970	Wpływy z różnych dochodów	519,50
6	0920	Wpływy z pozostałych odsetek	0,65
RAZEM			3 936 558,96

Centrum zaplanowało w 2022 r. dochody jedynie w § 0610 w wysokości 2 501 000,00 zł. W 2022 r. Centrum uzyskało dochody z ww. tytułu, tj. wpływu z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń i ich duplikatów w wysokości 3 930 032,78 zł. Dochody zostały zrealizowane w wysokości 160% wartości planowanych. Zauważenia wymaga, że wysokość dochodów w § 0610 jest zależna od liczby osób przystępujących do egzaminu państwowego oraz wysokości opłat egzaminacyjnych.

Inną, znaczną grupę dochodów stanowiły wpływy z różnych opłat (§ 0690), na co złożyły się opłaty za ponowne przesłanie świadectwa LEK/LDEK w kwocie 3 570,65 zł oraz opłaty z tytułu postępowania administracyjnego w kwocie 432,20 zł.

Dochody z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów w 2022 r. osiągnęły wysokość 1 068,78 zł.

Dochody uzyskiwane przez CEM w 2022 r. z pozostałych tytułów, prezentuje Tabela nr 3.

Dochody były gromadzone na rachunku bankowym dochodów jednostki, ewidencjonowane na koncie 130-01-02, a następnie regularnie przekazywane na rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Sprawozdawczość budżetowa.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy o finansach, jednostki sektora finansów publicznych sporządzają sprawozdania z wykonania procesów związanych z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowywaniem.

Rodzaje sprawozdań, formy i sposoby ich sporządzania oraz terminy przekazywania sprawozdań określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁶, dalej jako: „rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości”.

CEM, jako dysponent trzeciego stopnia, zobowiązany jest do składania sprawozdań Rb-23²⁷, Rb-27²⁸, Rb-28²⁹, Rb-70³⁰, w okresach:

- miesięcznych, dla których termin przekazania sprawozdania wynosi nie później niż 10 dni po upływie okresu sprawozdawczego, przy czym sprawozdania za grudzień o 8 dni później (dotyczy sprawozdań Rb-23, Rb-27, Rb-28);
- kwartalnych, dla których termin przekazania sprawozdania wynosi nie później niż 10 dni po upływie okresu sprawozdawczego (dotyczy sprawozdania Rb-70);
- rocznym – w terminie 6 lutego (dotyczy sprawozdań Rb-23, Rb-27, Rb-28).

Sprawozdania podpisują główny księgowy i kierownik jednostki. Kierownik jednostki obowiązany jest sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Sprawozdania Rb-23, Rb-27, Rb-28, przekazuje się w Informatycznym Systemie Obsługi Budżetu Państwa, zaś Rb-70 na elektroniczną skrzynkę podawczą, o której mowa w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne³¹.

6.1. Prawidłowość sporządzania i terminowość przekazywania sprawozdań budżetowych.

Na podstawie wybranych sprawozdań miesięcznych³² i rocznych Rb-23, Rb-27, Rb-28 oraz sprawozdania Rb-70 za IV kwartał 2022 r. ustalono, jak poniżej.

Sprawozdania składano na właściwych formularzach, zgodnych z załącznikami wynikającymi z rozporządzenia o sprawozdawczości.

Sprawozdania podpisane były przez Główną Księgową oraz Dyrektora CEM.

Co do zasady, kwoty wykazane w badanych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W toku kontroli zidentyfikowano rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi w kontrolowanych sprawozdaniach miesięcznych, w

²⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 144.

²⁷ Rb-23 – sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych.

²⁸ Rb-27 – sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych.

²⁹ Rb-28 – sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

³⁰ Rb-70 – sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

³¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 2070, z późn. zm.

³² Sprawozdania miesięczne Rb-27 za następujące miesiące 2022 r.: styczeń, maj, sierpień, październik. Sprawozdania miesięczne Rb-28 za następujące miesiące 2022 r.: marzec, czerwiec, lipiec, listopad.

konsekwencji w rocznym sprawozdaniu Rb-28, a wydrukami z ewidencji księgowej do analityki konta 130-01-01 § 4300 oraz § 4210. Zgodnie z uzyskanymi wyjaśnieniami, powstałe różnice to środki pobrane z banku na wydatki z kasy - pogotowie kasowe. W miarę realizowanych zakupów na potrzeby jednostki, środki te zostały przeksięgowane pomiędzy paragrafami.

Zgodnie z rocznym sprawozdaniem Rb-23, stan gotówki w kasie na koniec 2022 r. wynosił 0,00 zł.

Na koniec 2022 r., w CEM nie wystąpiły zobowiązania.

Centrum przestrzegało terminów sporządzania i przekazywania sprawozdań określonych w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości.

6.2. Stan należności CEM.

Na koniec 2022 r. CEM wykazało na stanie należności w § 0950 – wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów w wysokości 69 059,58 zł. Należność ta jest wynikiem odstąpienia od umowy z ██████████ w związku z faktem, że Wykonawca nie realizował jej przedmiotu zgodnie z postanowieniami, warunkami technicznymi i w sposób gwarantujący terminowe wykonanie jej przedmiotu. Uznano, że odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn, za które odpowiada Wykonawca. Zgodnie z zawartą umową, w przypadku odstąpienia od umowy przez którąkolwiek ze Stron z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, był on zobowiązany zapłacić na rzecz CEM karę umowną w wysokości 20% kwoty wynagrodzenia brutto.

CEM nie ma ustalonej procedury regulowania należności i przeprowadzania ich egzekucji. Sprawa dochodzenia należności wystąpiła po raz pierwszy w 2022 r. Niemniej jednak, obecny Dyrektor CEM, przy współpracy radcy prawnego dokonuje działań mających na celu egzekucję ww. należności.

Jak wyjaśniono w toku kontroli, CEM wszczęło procedurę wyegzekwowania kary umownej i w tym celu wystawiło Notę Księgową Nr N/07/2022 na kwotę 69 059,58 zł, wyznaczając termin zapłaty - 14 dni od dnia otrzymania Noty. Ponadto, w związku z nieuregulowaniem należności, CEM naliczyło odsetki za okres od dnia 18 listopada do dnia 31 grudnia 2022 r. w wysokości 1 019,81 zł oraz wystawiło „wezwanie do zapłaty”.

6.3. Nadpłaty.

W CEM na koniec 2022 r. wystąpiły nadpłaty w § 0610 – Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń i ich duplikatów w wysokości 126 004,77 zł, a także w § 0690 - Wpływy z różnych opłat w wysokości 3 096,00 zł.

Sposób postępowania z nadpłatami reguluje Zarządzenie Nr 3/2020 Dyrektora CEM z dnia 4 maja 2020 r. w sprawie zasad ewidencjonowania, poboru i zwrotu opłat pobieranych przez Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi.

W przypadku § 0610, nadpłaty występują w związku z procedurami dopuszczania do egzaminów medycznych. Przepisy właściwe dla poszczególnych egzaminów medycznych, określają zasady zgłaszania się do egzaminu i terminy wnoszenia opłat z tego tytułu. W przypadku egzaminów, które odbywają się w sesji wiosennej, zgłoszenie jest możliwe już od dnia 16 lipca poprzedniego roku. Wówczas też wnioskodawca jest zobligowany do wniesienia opłaty, przy czym najpóźniej musi to uczynić w terminie 5 dni roboczych od dnia upływu końcowego terminu zgłoszeniowego (ostateczny termin zgłoszeniowy upływa w dniu 28 lutego roku kalendarzowego, w którym jest przeprowadzany dany egzamin). W tym też terminie wnioskodawca powinien przesłać do CEM odpowiednie dokumenty,

stanowiące załączniki do wniosku, warunkujące dopuszczenie do egzaminu. Dopiero więc na początku marca danego roku, w którym ma odbyć się egzamin w sesji wiosennej, CEM może stwierdzić, czy wnioskodawca będzie dopuszczony do egzaminu, a tym samym, czy wniesiona opłata egzaminacyjna została uiszczona należnie. W przypadku bowiem niedopuszczenia do egzaminu z powodu braków formalnych, opłata jest zwracana. Biorąc więc pod uwagę, że opłaty wnoszone są w poprzednim roku kalendarzowym, a ich weryfikacja może nastąpić dopiero w marcu kolejnego roku, występuje nadpłata.

Odnosząc się do nadpłat w § 0690 wyjaśniono, że związane są one ze złożeniem wniosku o powtórne przesłanie pocztą świadectwa LEK/LDEK. Nadpłaty z tytułu wpływu za ponowne przesłanie są spowodowane procedurami wynikającymi z konieczności weryfikowania przyczyn, dla których wnioskodawca wniósł opłatę. Każdorazowo istnieje konieczność ustalenia faktycznego żądania wnioskodawcy i adekwatnej do niego opłaty. Procedura w tej sprawie może trwać nawet kilka miesięcy, gdyż wnioskodawcy niejednokrotnie zmieniają adres i nie odbierają pism kierowanych z CEM. Ponadto, osoby wnoszące nienależne opłaty nie występują z wnioskiem o ich zwrot, co utrudnia procedowanie w tych sprawach i wydłuża termin załatwienia sprawy.

Opłaty klasyfikowane w § 0610 i § 0690 stanowią dochody budżetu państwa i są bezpośrednio odprowadzane do Ministerstwa Finansów.

7. Wydatkowanie środków publicznych

7.1. Wydatki inwestycyjne § 6060.

Plan wydatków na zakupy inwestycyjne CEM na 2022 r. opiewał na kwotę 28 648,00 zł. Ujęte w planie finansowym w trakcie roku budżetowego³³ wydatki na zakupy inwestycyjne obejmowały sfinansowanie zakupu komputera klasy PC wraz z monitorem i oprogramowaniem niezbędnym do projektowania i wydruku dokumentów graficznych na potrzeby drukarni CEM, w której drukowane są książeczki testowe oraz karty odpowiedzi.

CEM zrealizował zadanie ujęte w planie, wykorzystując 100 % zaplanowanych środków, tym samym osiągając założone efekty.

Zrealizowanie wydatków na zakupy inwestycyjne odbywało się w oparciu o zasady określone w wewnętrznych procedurach CEM w zakresie dokonywania zakupów, w szczególności Główna Księgowa potwierdziła zabezpieczenie środków w aktualnie obowiązującym planie, a Dyrektor CEM zatwierdziła wnioski zakupowe.

Dokonano odbioru zrealizowanego zadania – nabyte środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne były kompletne, a także potwierdzono prawidłowe ich działanie. Zakupiony sprzęt i oprogramowanie zostały ujęte w ewidencji środków trwałych.

Zapłata za zrealizowane zadanie została uiszczona w terminach i kwotach wynikających z wystawionych przez dostawców faktur.

Wydatków dokonywano oszczędnie i do wysokości kwot ujętych w planach finansowych.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

---

³³ Decyzja w sprawie zamian w budżecie państwa na rok 2022 r. z dnia 8 sierpnia 2022 r. - zwiększenie w § 6060 z przeznaczeniem na: Komputer klasy PC wraz z monitorem i oprogramowaniem niezbędnym do projektowania i wydruku dokumentów graficznych.

7.2. Zamówienia publiczne.

Centrum przedstawiło plan postępowań o udzielenie zamówień na rok 2022³⁴, który został sporządzony zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych³⁵, dalej jako: „ustawa Pzp”, zgodnie z którym zamawiający publiczni, w tym zamawiający należący do sektora finansów publicznych, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego przez uprawniony organ, sporządzają plan postępowań o udzielenie zamówień, jakie przewidują przeprowadzić w danym roku finansowym. Powyższy plan był zgodny z rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wzoru planu postępowań o udzielenie zamówień³⁶ oraz został zamieszczony w BZP w dniu 23 lutego 2022 r.³⁷ oraz na stronie internetowej zamawiającego, tj. zgodnie z dyspozycją art. 23 ust. 1 ustawy Pzp.

Ponadto, CEM sporządziło roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach za 2021 r. oraz za 2022 r., które zostały przekazane do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych odpowiednio w dniu 23 lutego 2022 r. oraz 22 lutego 2023 r., tj. w terminie określonym w art. 82 ust. 2 ustawy Pzp. Sprawozdania sporządzono według wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania³⁸.

W CEM ustalone zostały procedury dokonywania zakupów o wartościach zarówno poniżej, jak i powyżej 130 000,00 zł. W okresie objętym kontrolą obowiązywał Regulamin udzielania zamówień publicznych w CEM w Łodzi stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 2/2021 Dyrektora CEM w Łodzi z dnia 4 stycznia 2021 r., zmieniony Zarządzeniem Nr 2/2022 z dnia 3 stycznia 2022 r. oraz Zarządzeniem Nr 5/2022 z dnia 23 lutego 2022 r.³⁹, dalej jako: „Regulamin udzielania zamówień”. Ponadto, jego integralną część stanowił Regulamin Pracy Komisji Przetargowej wprowadzony jako załącznik do Zarządzenia Nr 14/2021 z dnia 25 października 2021 r., dalej jako: „Regulamin Pracy Komisji Przetargowej”. Biorąc pod uwagę wprowadzane zmiany do ww. Regulaminu, zasadnym wydaje się wprowadzenie tekstu jednolitego powyższego dokumentu.

7.2.1. Zamówienia, do których stosuje się przepisy o zamówieniach publicznych.

W okresie objętym kontrolą CEM przeprowadziło jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na kwotę 266 214,60 zł, prowadzone w trybie podstawowym art. 275 pkt. 1 ustawy Pzp. Przedmiotem zamówienia było „Świadczenie usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym w zakresie przyjmowania, przemieszczania i doręczenia przesyłek pocztowych oraz zwrotu przesyłek niedoręczonych wraz z usługą odbioru korespondencji od Zamawiającego dla CEM w Łodzi”⁴⁰.

---

³⁴ Wersja 1

³⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 2019, z późn. zm.

³⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 2362.

³⁷ Nr 2022/BZP 00065650/01/P.

³⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 2463.

³⁹ Tekst jednolity został wprowadzony przy zmianie Zarządzenia Nr 2/2021 Zarządzeniem Nr 2/2023 z dnia 9 stycznia 2023 r. oraz zaktualizowany przy kolejnej aktualizacji Zarządzenia nr 2/2021 Zarządzeniem Nr 6/2023 w dniu 20 lutego 2023 r.

⁴⁰ Nr zamówienia ZP/1/2022.

Kontroli poddano również postępowanie wszczęte w 2021 r.⁴¹ i zakończone w 2022 r. na kwotę 345 297,90 zł, prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego. Przedmiotem ww. zamówienia była „Usługa zaprojektowania, wdrożenia, świadczenia serwisu i nadzoru oraz wsparcia aplikacji pozyskiwania pytań testowych dla CEM w Łodzi”⁴².

W wyniku kontroli powyższych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego ustalono, co następuje.

Poddane kontroli postępowania o udzielenie zamówienia zostały poprzedzone wnioskami o zamówienie publiczne sporządzonymi na formularzu zgodnym z wzorem określonym w Załączniku nr 1 do Regulaminu udzielania zamówień. W powyższych wnioskach Główna Księgowa wyraziła pozytywną opinię dotyczącą zabezpieczenia środków w aktualnie obowiązującym planie potwierdzając ją podpisem. Ponadto, wnioski zostały zatwierdzone przez Dyrektora CEM. Powyższe działania były zgodne z regulacjami zawartymi w § 6 Regulaminu udzielania zamówień.

Ustalenia wartości powyższych zamówień dokonano zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy Pzp, tj. nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowań o udzielenie zamówienia.

Jednakże oszacowanie wartości zamówienia o numerze ZP/2/2021 nastąpiło na podstawie ofert 2 wykonawców przesłanych w odpowiedzi na zapytanie, co było niezgodne z regulacjami wewnętrznymi określonymi w § 4 ust. 6 Regulaminu udzielania zamówień, tj. zapisem mówiącym, że rozpoznanie rynku musi obejmować co najmniej 3 wykonawców realizujących w ramach prowadzonej działalności przedmiot zamówienia, chyba, że: 1) istnieje na rynku mniej niż 3 potencjalnych wykonawców zamówienia, 2) przedmiot zamówienia może realizować tylko jeden wykonawca z przyczyn technicznych o obiektywnym charakterze, z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych lub w zakresie działalności twórczej lub artystycznej. Dokumentacja dotycząca ww. postępowania nie zawierała wyjaśnienia przyczyn, dla których w toku szacowania wartości zamówienia pozyskano jedynie 2 oferty.

W przypadku zamówienia o numerze ZP/1/2022 wartość szacunkową zamówienia określono na podstawie cen rynkowych przedmiotu zamówienia wyliczonych w oparciu o planowane zamawiane ilości na rok 2023 oraz ceny aktualnie obowiązujące, powiększone o 20%, co było niezgodne z § 4 ust. 8 pkt 1 ww. Regulaminu. Jak stanowi przywołany przepis, w przypadku zamówień na usługi lub dostawy powtarzające się okresowo, a takim bez wątpienia jest kontrolowane postępowanie, podstawą ustalenia wartości zamówienia, jest rzeczywista łączna wartość kolejnych zamówień tego samego rodzaju, udzielonych w ciągu poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym lub roku obrotowym, z uwzględnieniem zmian ilości lub wartości zamawianych usług lub dostaw, które mogły nastąpić w ciągu 12 miesięcy następujących od udzielenia pierwszego zamówienia. Niezależnie od powyższego, oszacowana wartość zamówienia nie odbiegała od cen rynkowych, jednakże za działanie niespełniające wymogów rzetelności, należy uznać nieprzestrzeganie wewnętrznych regulacji CEM w zakresie ustalania wartości zamówienia.

---

⁴¹ Wniosek o wszczęcie postępowania o zamówienie publiczne z dnia 8 grudnia 2021 r. Postępowanie zakończyło się zawarciem umowy w dniu 23 lutego 2022 r. Od ww. umowy Zamawiający odstąpił w dniu 10 listopada 2022 r.

⁴² Nr zamówienia ZP/2/2021.

Do każdego z ww. postępowań, zgodnie z załącznikiem nr 1⁴³ do Regulaminu Prac Komisji Przetargowej, Dyrektor Centrum powołała komisje przetargowe, które działały w oparciu o ww. Regulamin.

We wszystkich postępowaniach Dyrektor, wszyscy członkowie komisji przetargowych oraz inne osoby wykonujące czynności w postępowaniach o udzielenie zamówień, tj. radca prawny i biegły, złożyli stosowne oświadczenia, o których mowa w art. 56 ust. 4 ustawy Pzp, tj. oświadczenie o niekaralności oraz oświadczenie o braku konfliktu interesów.

We wskazanych powyżej postępowaniach o udzielenie zamówienia CEM określiło, zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy Pzp formę komunikacji z wykonawcami jako odbywającą się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, poprzez wskazanie adresu strony internetowej⁴⁴, jak również zgodnie z art. 67 ustawy Pzp dopełniło obowiązków informacyjnych dotyczących stosowanych środków komunikacji elektronicznej, poprzez zamieszczenie w ogłoszeniu wszczynającym postępowanie o udzielenie zamówienia informacji o środkach komunikacji elektronicznej, przy użyciu których będzie komunikował się z wykonawcami oraz informacji o wymaganiach technicznych i organizacyjnych sporządzenia, wysyłania i odbierania korespondencji elektronicznej.

Dla każdego postępowania CEM sporządziło specyfikacje warunków zamówienia, dalej jako: „SWZ”, które zawierały informacje uwzględnione w art. 281 ust. 1 i 2 ustawy Pzp.

Terminy składania ofert zostały wyznaczone zgodnie z art. 283 ustawy Pzp⁴⁵.

CEM nie żądało od wykonawców wniesienia wadium.

W ramach postępowań przestrzegano zasady jawności poprzez publikację ogłoszeń w BZP, Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz na platformie zakupowej Marketplanet.

Centrum w ramach prowadzonych postępowań przestrzegało zasad dotyczących otwarcia i oceny ofert, tj. najpóźniej przed otwarciem ofert, udostępniło na stronie internetowej prowadzonego postępowania informację o kwocie, jaką zamierzało przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, zgodnie z art. 222 ust. 4 ustawy Pzp.

Po otwarciu ofert, CEM udostępniło na stronie internetowej prowadzonego postępowania informację o nazwach oraz siedzibach lub miejscach prowadzonej działalności gospodarczej wykonawców, których oferty zostały otwarte, a także cenach lub kosztach zawartych w ofertach, jak stanowi art. 222 ust. 5 ustawy Pzp.

Wyboru najkorzystniejszej oferty dokonano zgodnie z art. 239 ustawy Pzp, na podstawie kryteriów oceny ofert opisanych w sposób jednoznaczny i zrozumiały, zgodnie z art. 240 ust. 1 ustawy Pzp. Realizując regulacje art. 253 ustawy Pzp, CEM niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty informowało wykonawców, którzy złożyli oferty, o

---

⁴³ Zgodnie z pismem CEM z dnia 6 lipca 2023 r. Regulamin Prac Komisji Przetargowej nie był zmieniany od momentu jego wprowadzenia. Nazwanie Załącznika nr 1 do Regulaminu Prac Komisji Przetargowej Załącznikiem nr 1a w prowadzonych postępowaniach stanowi omyłkę pisarską.

⁴⁴ <https://cem.ezamawiajacy.pl>

⁴⁵ Ostateczne terminy składania ofert zostały przedłużone w związku ze zmianami SWZ.

wyborze najkorzystniejszej oferty oraz punktacji przyznanej ofertom w każdym kryterium oceny ofert i łącznej punktacji⁴⁶.

CEM dokumentowało przebieg poddanych badaniu postępowań o udzielenie zamówienia, sporządzając protokół postępowania wraz z załącznikami na druku ZP-PN, tj. zgodnym z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego⁴⁷.

Centrum zawarło umowy z usługodawcami wyłonionymi w postępowaniach o udzielenie zamówień zgodnie z art. 264 ustawy Pzp, tj. w terminie nie krótszym niż 10 dni od dnia przesłania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, jeżeli zawiadomienie to zostało przesłane przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

Ponadto, w przypadku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o numerze ZP/2/2021 jako termin realizacji umowy zawartej 23 lutego 2022 r. wskazano maksymalnie 9 miesięcy od dnia zawarcia umowy oraz, że realizacja przedmiotu umowy nastąpi etapami zgodnie z harmonogramem realizacji umowy. W aneksie do ww. umowy zawartym 3 czerwca 2022 r. wskazano, że IV etap realizacji przedmiotu zamówienia zakończy się od zakończenia III etapu do 21 listopada 2022 r., nie później jednak niż 60 dni od zakończenia etapu III. Z uwagi na niedotrzymanie terminu realizacji przedmiotu zamówienia Zamawiający w dniu 11 października 2022 r. odstąpił od umowy. W powyższym przypadku ogłoszenie o wykonaniu umowy zostało zamieszczone w BZP w dniu 28 grudnia 2022 r., zatem niegodnie z terminem wskazanym w art. 448 ustawy Pzp. Natomiast w przypadku postępowania o udzielenie zamówienia o numerze ZP/1/2022, CEM nie opublikowało ogłoszenia o wykonaniu umowy z uwagi na termin, na jaki powyższa umowa została zawarta, tj. od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

7.2.2. Zamówienia, do których nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych.

CEM przedstawiło wykaz dokonanych zakupów towarów i usług o wartości poniżej 130 000,00 zł.

Zgodnie z § 8 ust. 1-3 Regulaminu udzielania zamówień publicznych⁴⁸, procedury udzielania zamówień publicznych zostały uregulowane według następujących zakresów kwot netto, tj. do 30 000,00 zł, powyżej 30 000,00 zł do 60 000,00 zł oraz powyżej 60 000,00 zł do 130 000,00 zł⁴⁹.

Biorąc pod uwagę regulacje wewnętrzne obowiązujące w ww. zakresach kwotowych ustalono, jak poniżej.

W przypadku każdego z ww. postępowań sporządzono wnioski, w którym wskazano datę i sposób ustalenia wartości zamówienia, a także uzasadnienie dla realizacji danego zamówienia. Ponadto, wszystkie poddane kontroli wnioski zawierały akceptację Dyrektora CEM oraz Głównej Księgowej, opatrzoną datą. Realizacja zamówień została udokumentowana za pomocą faktur VAT lub umów cywilnoprawnych – w przypadku usług.

⁴⁶ Stosowne informacje zostały wysłane za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz zamieszczone na platformie zakupowej.

⁴⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 2434.

⁴⁸ Zarządzenie Nr 2/2022 z dnia 3 stycznia 2022 r.

⁴⁹ Kontroli poddano 9 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie kwot netto do 30 000,00 zł, 2 – w zakresie kwot netto od 30 000,00 zł do 60 000,00 zł oraz 2 postępowanie w zakresie kwot netto od 60 000,00 zł do 130 000,00 zł.

Biorąc pod uwagę powyższe, stwierdzono, że ww. postępowania przeprowadzono na podstawie obowiązujących regulacji wewnętrznych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

IV. Realizacja przez CEM zadania statutowego.

Przedmiotem działalności CEM jest realizacja zadań związanych z organizowaniem i przeprowadzaniem egzaminów medycznych oraz innych egzaminów z zakresu kształcenia i doskonalenia zawodowego lekarzy, farmaceutów oraz innych osób wykonujących zawody medyczne.

W okresie objętym kontrolą, CEM zorganizowało i przeprowadziło następujące egzaminy medyczne, co prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 4.

Nazwa zadania	2022 r. - sesja wiosenna		2022 r. - sesja jesienna	
	zgłoszonych	przystąpiło	zgłoszonych	przystąpiło
Zorganizowanie i przeprowadzenie Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego	3 298	2 950	2 958	2 631
Zorganizowanie i przeprowadzenie Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego Diagnostów Laboratoryjnych	231	162	232	169
Zorganizowanie i przeprowadzenie Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego Farmaceutów	158	119	199	173
Zorganizowanie i przeprowadzenie Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia	154	128	176	138
Zorganizowanie i przeprowadzenie Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego Fizjoterapeutów	48	46	68	64
Zorganizowanie i przeprowadzenie Lekarskiego Egzaminu Końcowego	9 327	8 013	8 556	7 186
Zorganizowanie i przeprowadzenie Lekarskiego Egzaminu Końcowego Lekarsko-Dentystycznego	1 570	1 293	1 349	1 042
Zorganizowanie i przeprowadzenie Lekarskiego Egzaminu Weryfikacyjnego	780	547	816	576
Zorganizowanie i przeprowadzenie Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Weryfikacyjnego	118	89	129	106
Zorganizowanie i przeprowadzenie farmaceutycznego Egzaminu Weryfikacyjnego	32	30	50	39

W ramach realizacji poszczególnych zadań przetworzono wnioski o przystąpienie do egzaminów, weryfikując wniesienie opłaty egzaminacyjnej. Ustalono składy Zespołów Egzaminacyjnych, które przeprowadziły egzaminy. Pozyskano pytania testowe oraz dokonano recenzji pytań i wyboru do testów. Wydrukowano testy egzaminacyjne, karty

odpowiedzi oraz inną dokumentację egzaminacyjną. Po egzaminach ustalono ich wyniki i wystawiono dyplomy, potwierdzające uzyskanie tytułu specjalisty, które zostały przesłane uprawnionym osobom.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1. Końcowy Egzamin Lekarski i Państwowy Egzamin Specjalizacyjny.

Na podstawie losowo wybranych egzaminów – LEK przeprowadzonego wiosną 2022 r. oraz Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego, dalej jako: „PES”, z pediatrii przeprowadzonego jesienią 2022 r., ustalono jak poniżej.

1.1. Powoływanie Komisji Egzaminacyjnych.

LEK składa się przed KE, natomiast PES jest przeprowadzany przez Państwową Komisję Egzaminacyjną, dalej jako: „PKE”.

Zasady powoływania ww. Komisji, a także wyłonionych z nich Zespołów Egzaminacyjnych uregulowane są odpowiednio w art. 14b oraz 16u ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry⁵⁰, dalej jako: „ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentystry”, a także w § 4 i 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 kwietnia 2021 r. w sprawie Lekarskiego Egzaminu Końcowego i Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego⁵¹ oraz § 23 i 24 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31 sierpnia 2020 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystrów⁵².

Ponadto, szczegóły dotyczące powoływania przewodniczących i członków KE i PKE, a także wyłonionych z nich Zespołów Egzaminacyjnych reguluje Zarządzenie Nr 8/2021 Dyrektora CEM z dnia 4 maja 2021 r. w sprawie komisji egzaminacyjnych.

Członków KE, jak również Przewodniczącego i członków PKE powołuje i odwołuje Dyrektor CEM. Osoby powołane do PKE otrzymują akt powołania. Powołanie następuje na czas nieokreślony.

Kandydatów do KE zgłaszają dyrektor CEM, rektorzy uczelni prowadzących kształcenie na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, wojewodowie i okręgowe rady lekarskie. Wyboru członków PKE dokonuje się spośród osób zaproponowanych przez konsultanta krajowego właściwego dla danej dziedziny medycyny, towarzystwo naukowe właściwe dla danej dziedziny medycyny oraz Naczelną Radę Lekarską.

W celu przeprowadzenia LEK i PES w ustalonych terminach i miejscach, Dyrektor CEM wyznacza spośród członków KE i PKE zespoły egzaminacyjne. W przypadku PES, zespół egzaminacyjny składa się co najmniej z trzech członków PKE

Członkowie KE i PKE wyznaczeni do zespołu egzaminacyjnego, który ma przeprowadzić dany egzamin, przed jego rozpoczęciem, składają dyrektorowi CEM oświadczenie o bezstronności i niekaralności.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Proces przygotowania pytań egzaminacyjnych.

Zasady pozyskiwania i przygotowywania pytań testowych do LEK i PES reguluje odpowiednio art. 14c oraz 16rc ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry.

---

⁵⁰ Dz. U. z 2022 r. poz.1731, z późn. zm.

⁵¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 828, z późn. zm.

⁵² Dz. U. z 2020 r. poz. 1566, z późn. zm.

Ponadto, szczegóły dotyczące postępowania z pytaniami egzaminacyjnymi reguluje Zarządzenie Nr 10/2021 Dyrektora CEM z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie postępowania z pytaniami i innymi materiałami egzaminacyjnymi, wykorzystywanymi na potrzeby przeprowadzania egzaminów medycznych.

LEK jest składany w formie pisemnych testów, opracowanych na każdy termin egzaminu przez ekspertów i obejmuje problematykę z zakresu poszczególnych dziedzin medycyny, ze szczególnym uwzględnieniem procedur diagnostycznych i leczniczych.

Testy i pytania testowe do PES opracowuje i ustala CEM w porozumieniu z konsultantem krajowym właściwym dla danej dziedziny medycyny, a w przypadku braku takiego konsultanta – w dziedzinie pokrewnej lub jego przedstawicielem odrębnie dla każdej dziedziny medycyny oraz na każdą sesję egzaminacyjną.

Testy na każdy nowy termin LEK składają się z 30% nowych pytań i 70% pytań wybranych z bazy pytań LEK, prowadzonej przez Dyrektora CEM. Zauważenia wymaga, że posiadana bazę pytań LEK udostępnia się na stronie internetowej CEM przed każdym terminem LEK.

PES dla każdej specjalności jest składany w formie egzaminu testowego i egzaminu ustnego, chyba że zdający który uzyskał z testu PES co najmniej 75% poprawnych odpowiedzi, zostaje zwolniony z egzaminu ustnego wchodzącego w skład danego PES.

Dodatkowo, na co najmniej 4 miesiące przed LEK i PES zamieszcza się odpowiednio na stronie internetowej CEM oraz w Systemie Monitorowania Kształcenia Pracowników Medycznych, dalej jako: „SMK” wykaz źródeł bibliograficznych w języku polskim wskazanych przez ekspertów w zakresie zagadnień objętych LEK i PES, na podstawie których jest weryfikowana poprawność pytań testowych LEK ze wskazaniem określonych rozdziałów oraz wytycznych właściwych towarzystw naukowych, z których są przygotowywane pytania testowe, i na podstawie których weryfikowana jest poprawność pytań testowych.

W celu pozyskania pytań testowych, Dyrektor CEM zwraca się do autorów o opracowanie pytań z danej dziedziny medycyny, określając warunki, jakie powinny spełniać. Po otrzymaniu pytań od autora, CEM przekazuje je do recenzji. W przypadku, gdy pytanie testowe wymaga korekty językowej lub tłumaczenia na język obcy, CEM korzysta w osób posiadających odpowiednią wiedzę i umiejętności językowe.

W celu wyboru pytań testowych z bazy, Dyrektor CEM zawiera umowę z osobą wybierającą pytania.

Autorzy, recenzenci, korektorzy, tłumacze, osoby wybierające pytania podpisują oświadczenie o poufności.

Pytania testowe podlegają aktualizacji pod kątem ich aktualności i zgodności z aktualną wiedzą, a czynności tej dokonują na wniosek Dyrektora CEM, właściwi konsultanci lub inni eksperci w danej dziedzinie.

Opracowanie pytań testowych, dokonanie ich recenzji, tłumaczeń, aktualizacji oraz wyboru pytań testowych z bazy, jest czynnością odpłatną.

Nowe pytania i testy są opracowywane, przetwarzane, dystrybuowane i przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom innym niż uczestniczące w ich opracowaniu, przetwarzaniu, dystrybuowaniu i przechowywaniu lub przeprowadzaniu LEK

i PES, lub sprawującym nadzór nad ich przeprowadzeniem. Pytania testowe przechowywane są w sejfie w pomieszczeniu, do którego dostęp mają jedynie Dyrektor CEM, jego zastępca i upoważniony pracownik Sekcji Konstrukcji Testów i Sekcji Poligrafii Centrum.

Zauważenia wymaga, że posiadaną bazę pytań LEK udostępnia się na stronie internetowej CEM przed każdym terminem LEK, obowiązek ten w przypadku PES, będzie realizowany od 1 stycznia 2023 r. Ponadto, pytania testowe wraz z poprawnymi odpowiedziami po ich wykorzystaniu w danej sesji egzaminacyjnej są publikowane w terminie 7 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu na stronie internetowej CEM.

Mając na uwadze powyższe, należy zauważyć że CEM posiada procedury opracowania pytań testowych do egzaminów medycznych, a także weryfikacji i kontroli nad pracą osób je przygotowujących. Ponadto, procedura przewiduje proces aktualizacji pytań testowych pod kątem ich zgodności z aktualną wiedzą. Procedura przygotowania pytań testowych jest wieloetapowa, za merytoryczną warstwę pytań odpowiadają eksperci w danej dziedzinie medycyny, a nadzór nad procesem organizacyjno-technicznym pozyskiwania pytań pełni CEM.

Biorąc pod uwagę poddane kontroli postępowania związane z pozyskiwaniem pytań zarówno do LEK, jak również do PES, należy stwierdzić, że CEM działał zgodnie z obowiązującymi procedurami wewnętrznymi oraz przepisami prawa.

W okresie objętym kontrolą CEM nie dysponowało narzędziami, które wspierałyby jednostkę w pozyskiwaniu pytań testowych i pozwalałyby na usprawnienie realizacji czynności związanych z organizacją państwowych egzaminów medycznych. Co prawda, w kontrolowanym okresie, CEM podjęło działania mające na celu pozyskanie i wdrożenie nowego Systemu Pozyskiwania Pytań Testowych, niemniej jednak inwestycja ta zakończyła się niepowodzeniem⁵³.

W tym kontekście należy również zauważyć, że CEM utraciło licencję do oprogramowania – opracowanego przez byłego Dyrektora CEM – służącego do obliczania wyników egzaminów, opracowywania statystyk egzaminacyjnych oraz przygotowania pytań egzaminacyjnych do publikacji na stronie internetowej CEM. W kontrolowanym okresie, CEM nie posiadało również wsparcia serwisowego dla Systemu Ewidencji Opłat – oprogramowania stworzonego przez poprzedniego Dyrektora CEM, co spowodowało konieczność ręcznej weryfikacji wniesionych opłat.

CEM zwróciło się do Centrum e-Zdrowie o opracowanie oprogramowania do obliczania wyników egzaminów, jednak w kontrolowanym okresie aplikacja była nieukończona i nie zawierała wielu wymaganych komponentów (np. dotyczących statystyk egzaminacyjnych). Na dzień zakończenia czynności kontrolnych prace nad oprogramowaniem nie zostały zakończone i w związku z tym aplikacja ta nie została odebrana przez CEM.

Brak nowoczesnych rozwiązań informatyczno-technicznych, sprawia że czynności związane z organizacją państwowych egzaminów medycznych jest procesem czasochłonnym, wymagającym zaangażowania znacznych zasobów kadrowych, sprzętowych i systemowych Centrum.

1.3. Zastrzeżenia do pytań testowych wykorzystanych podczas LEK i PES.

---

⁵³ Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego oznaczone nr ZP/2/2021.

Kwestie składania zastrzeżeń do pytań testowych reguluje ustawa o zawodzie lekarza i lekarza denty, a także akty wykonawcze do niej.

Zdający LEK i PES w danym terminie może wnieść w trakcie egzaminu albo bezpośrednio po jego zakończeniu, przed opuszczeniem sali egzaminacyjnej, merytoryczne zastrzeżenie do pytania testowego wykorzystanego podczas tego egzaminu. Zastrzeżenie składa się Dyrektorowi CEM na formularzu, którego wzór opracowuje Centrum.

W przypadku LEK, zastrzeżenia merytoryczne rozpatruje w terminie 3 dni od dnia, w którym odbył się egzamin, komisja powołana przez dyrektora CEM spośród osób, których wiedza, doświadczenie i autorytet dają rękojmię prawidłowego rozpatrzenia wniesionych zastrzeżeń.

Zastrzeżenia merytoryczne składane w przypadku PES weryfikuje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego.

Jednocześnie obowiązujące przepisy, w przypadku stwierdzenia błędów drukarskich uniemożliwiających udzielenie prawidłowej odpowiedzi, przyznają zdającemu prawo złożenia ustnych zastrzeżeń w trakcie egzaminu testowego PES. Zastrzeżenie składa się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego poprzez wskazanie numeru pytania testowego, w którym jest błąd, i wersji testu.

W przypadku, gdy PES jest przeprowadzany w dwóch salach egzaminacyjnych albo ich większej liczbie, rozstrzygnięcia dokonuje jeden z przewodniczących zespołów egzaminacyjnych wskazany uprzednio przez dyrektora CEM.

Zarówno podczas LEK, jak również PES, w przypadku uznania zgłoszonego zastrzeżenia, zadanie testowe objęte zastrzeżeniem jest pomijane przy ustalaniu wyniku egzaminu testowego w stosunku do wszystkich zdających, co odpowiednio obniża liczbę możliwych do uzyskania punktów. Punkty za zadania unieważnione nie są przyznawane.

Rozstrzygnięcie zastrzeżenia oraz jego uzasadnienie są ujmowane w protokole, a w przypadku PES dodatkowo publikowane na stronie internetowej CEM.

W toku kontroli ustalono, że w 2022 r. składano merytoryczne zastrzeżenia do pytań wykorzystanych podczas egzaminów organizowanych przez CEM. W przypadku PES z pediatrii (jesień 2022 r.) złożono zastrzeżenia do 20 pytań, z czego 10 zastrzeżeń uwzględniono, a 10 odrzucono. W przypadku LEK (wiosna 2022 r.) złożono 359 zastrzeżeń, z czego 19 uwzględniono, a 340 podlegało odrzuceniu.

Biorąc pod uwagę poddane kontroli przypadki należy stwierdzić, że CEM rozstrzygało zastrzeżenia do pytań egzaminacyjnych zgodnie z obowiązującymi w tym obszarze procedurami wewnętrznymi oraz zasadami przewidzianymi w aktach prawnych.

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli, zalecam Panu Dyrektorowi:

- 1) bezwzględne przestrzeganie przepisów ustawy kominowej, w szczególności nieprzyznawanie środków finansowych niedozwolonych na gruncie ww. ustawy oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych;

- 2) podjęcie zgodnych z przepisami prawa działań mających na celu wyegzekwowanie nienależnie wypłaconych środków z tytułu umów cywilnoprawnych osobie zajmującej stanowisko objęte przepisami ustawy kominowej;
- 3) dokonanie przeglądu i aktualizacji obowiązujących w CEM aktów prawnych o charakterze wewnętrznym, celem dostosowania ich zapisów do obowiązujących przepisów prawa oraz z uwzględnieniem ich zgodności ze stanem faktycznym istniejącym w Centrum, a także opracowanie testów jednolitych dokumentów wewnętrznych, które były zmienione więcej niż 2 razy, celem zapewnienia ich czytelności, w szczególności:
  - a) zasad (polityki) rachunkowości,
  - b) instrukcji obiegu dokumentów,
  - c) instrukcji kasowej,
  - d) regulacji w zakresie udzielania zamówień publicznych;
- 4) stosowanie prawidłowej klasyfikacji wydatków zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie klasyfikacji;
- 5) opisywanie i dekretowanie dokumentów księgowych zgodnie z ustawą o rachunkowości i wewnętrzną instrukcją związaną z obiegiem dokumentów;
- 6) przestrzeganie uregulowań zawartych w ustawie Pzp w zakresie terminowej publikacji w BZP ogłoszenia o wykonaniu umowy, o których mowa w art. 448 ustawy Pzp;
- 7) szacowanie wartości zamówienia zgodnie z zasadami wynikającymi z regulacji wewnętrznych CEM;
- 8) zintensyfikowanie działań mających na celu pozyskanie narzędzi, które wspierałyby CEM w usprawnieniu realizacji czynności związanych z organizacją państwowych egzaminów medycznych.

Przedstawiając powyższe zalecenia, oczekuję od Pana Dyrektora, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach w celu ich realizacji lub przyczynach ich niepodjęcia.

Ponadto, informuję Pana Dyrektora, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Krzysztof Krzyżanowski
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/